

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Jaroslava Škopka a Mgr. Jana Šmakala ve věci

navrhovatelky: **Klatovské šterkopísky, s.r.o.**, sídlem Plzeňská 61/3, Plzeň
zastoupena advokátem Mgr. Jaromírem Kalužíkem, LL.M., sídlem
Václavské náměstí 846/1, Praha

proti
odpůrci: město **Janovice nad Úhlavou**, sídlem Harantova 132, Janovice nad
Úhlavou
zastoupen advokátem Mgr. Jindřichem Sojkou, sídlem Pražská 119,
Klatovy

o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – Územního plánu Janovice nad Úhlavou
schváleného usnesením Zastupitelstva města Janovice nad Úhlavou č. 7/2023 ze dne
13. 2. 2023, event. na zrušení částí tohoto opatření obecné povahy specifikovaných v návrhu,

takto:

- I. V opatření obecné povahy – Územním plánu Janovice nad Úhlavou schváleném
usnesením Zastupitelstva města Janovice nad Úhlavou č. 7/2023 ze dne 13. 2.
2023 se v textové části IA, písm. e) ke dni právní moci tohoto rozsudku zrušuje tento
text: *„Případná těžba nerostných surovin ve vymezených ložiskových územích může být
realizována pouze za předpokladu, že budou v ÚP Janovice nad Úhlavou vymezeny
plochy pro jejich dobývání a zpracování (plochy těžby nerostů - § 18 Vyhl. č. 501/2006 Sb.*

v platném znění) a veškerý odvoz suroviny příp. hlušiny bude probíhat mimo současně zastavěné a zastavitelné plochy vymezené v ÚP Janovice nad Úhlavou.“

- II. V opatření obecné povahy – Územním plánem Janovice nad Úhlavou schváleném usnesením Zastupitelstva města Janovice nad Úhlavou č. 7/2023 ze dne 13. 2. 2023 se v textové části IA, písm. e) stanovující nepřipustné funkční využití pro plochy biocenter ke dni právní moci tohoto rozsudku zrušuje tento text: „c) nepřipustné: - změny funkčního využití, které by snižovaly současný stupeň ekologické stability daného území zařazeného do ÚSES (změna druhu pozemku s vyšším stupněm ekologické stability, např. z louky na ornou půdu), které jsou v rozporu s funkcí těchto ploch v ÚSES - jakékoliv změny funkčního využití, které by znemožnily či ohrozily funkčnost biocenter nebo územní ochranu ploch navrhovaných k začlenění do nich - rušivé činnosti jako je umísťování staveb, odvodňování pozemků, úpravy toků, intenzifikace obhospodařování, odlesňování, těžba nerostných surovin apod.“
- III. V opatření obecné povahy – Územním plánem Janovice nad Úhlavou schváleném usnesením Zastupitelstva města Janovice nad Úhlavou č. 7/2023 ze dne 13. 2. 2023 se v textové části IA, písm. e) stanovující nepřipustné funkční využití pro plochy biokoridorů ke dni právní moci tohoto rozsudku zrušuje tento text: „c) nepřipustné: - změny funkčního využití, které by snižovaly současný stupeň ekologické stability území zařazeného do ÚSES (změna druhu pozemku s vyšším stupněm ekologické stability na druh s nižším stupněm ekologické stability, např. z louky na ornou půdu), které jsou v rozporu s funkcí biokoridoru - jakékoliv změny funkčního využití, které by znemožnily či ohrozily územní ochranu a založení chybějících částí biokoridorů - rušivé činnosti jako je umísťování staveb, odvodňování pozemků, úpravy toků, intenzifikace obhospodařování, odlesňování, těžba nerostných surovin apod.“
- IV. Ve zbytku se návrh zamítá.
- V. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Předmět sporu

1. Navrhovatelka se návrhem ze dne 25. 11. 2025 domáhala zrušení opatření obecné povahy – Územního plánu Janovice nad Úhlavou schváleného usnesením Zastupitelstva města Janovice nad Úhlavou č. 7/2023 ze dne 13. 2. 2023, event. zrušení částí tohoto opatření obecné povahy, a to:
- a) v částech týkajících se pozemků nacházejících se v k. ú. P. n. Ú., obec J. n. Ú. (okres Klatovy):
- pozemky parc. č. X., XA., XB., XC., XD., XE., XF., XG., XH., XCH., XI., XJ., XK., XL., XM., XN., XO., XP., XR., XŘ., XS., XŠ., XT., XŤ., XU., XV., XW., XZ., XŽ., XAA., XAB., XAC., XAD., XAE., XAF., XAG., XAH., XACH., XAI., XAJ., XAK., XAL., XAM., XAN., XAO., XAP., XAR., XAŘ., XAS., XAŠ., XAT., XAT., XAU.,

XAV., XAW., XAZ., XAŽ., XBA., XBB., XBC., XBD., XBE., XBF., XBG., XBH., XBCH., XBI., XBJ., XBK., XBL., XBM., XBN., XBO., XBP., XBR., XBŘ., XBS., XBŠ., XBT., St. XBŤ., St. XBU., St. XBV., St. XBW., St. XBZ., St. XBŽ., St. XCA., XCB., XCC., XCD., XCE., XCF., XCG. XCH., XCCH., XCI., XCJ., XCK., XCL., XCM., XCN., XCO., XCP., XCR., XCR., XCS., XCŠ., XCT., XCŤ., XCU., XCV., XCW., XCZ., XCŽ., XDA., XDB., XDC., XDD., XDE., XDF., XDG., XDH., XDCH., XDI., XDJ., XDK., XDL., XDM., XDN., XDO., XDP., XDR., XDR., XDS., XDŠ., XDT., XDŤ., XDU., XDV., XDW., XDZ., XDŽ., XEA., XEB., XEC., XED., XEE., XEF., XEG., XEH., XECH., XEI., XEJ., XEK., XEL., XEM., XEN., XEO., XEP., XER., XEŘ., XES., XEŠ.;

- b) v části IA. Textová část písm. e) poslední odstavec této části, věta druhá, znějící „*Případná těžba nerostných surovin ve vymezených ložiskových územích může být realizována pouze za předpokladu, že budou v ÚP J. n. Ú. vymezeny plochy pro jejich dobývání a zpracování (plochy těžby nerostů - § 18 Vyhl. č. 501/2006 Sb. v platném znění) a veškerý odvoz suroviny příp. hlušiny bude probíhat mimo současně zastavěné a zastavitelné plochy vymezené v ÚP J. n. Ú.*“;
- c) v části IA. Textová část písm. e) stanovující nepřípustné funkční využití pro plochy biocenter následujícího znění: „*c) nepřípustné: - změny funkčního využití, které by snižovaly současný stupeň ekologické stability daného území zařazeného do ÚSES (změna druhu pozemku s vyšším stupněm ekologické stability, např. z louky na ornou půdu), které jsou v rozporu s funkcí těchto ploch v ÚSES - jakékoliv změny funkčního využití, které by znemožnily či ohrozily funkčnost biocenter nebo územní ochranu ploch navrhovaných k začlenění do nich - rušivé činnosti jako je umístování staveb, odvodňování pozemků, úpravy toků, intenzifikace obhospodařování, odlesňování, těžba nerostných surovin apod.*“;
- d) v části IA. Textová část písm. e) stanovující nepřípustné funkční využití pro plochy biokoridorů následujícího znění: „*c) nepřípustné: - změny funkčního využití, které by snižovaly současný stupeň ekologické stability území zařazeného do ÚSES (změna druhu pozemku s vyšším stupněm ekologické stability na druh s nižším stupněm ekologické stability, např. z louky na ornou půdu), které jsou v rozporu s funkcí biokoridoru - jakékoliv změny funkčního využití, které by znemožnily či ohrozily územní ochranu a založení chybějících částí biokoridorů - rušivé činnosti jako je umístování staveb, odvodňování pozemků, úpravy toků, intenzifikace obhospodařování, odlesňování, těžba nerostných surovin apod.*“;
- e) v části IA. Textová část písm. f) stanovující nepřípustné funkční využití pro všechny plochy v této části opakovaně následujícího znění: „*- všechny ostatní výše neuvedené funkce a činnosti*“;
- f) v části IA. Textová část písm. f) stanovující nepřípustné funkční využití pro plochy technické infrastruktury (TI) následujícího znění „*- stavby a činnosti, které by byly v rozporu s bezpečností a provozem hlavního využití vymezené plochy*“;
- g) v části IA. Textová část písm. f) stanovující nepřípustné funkční využití pro plochy zeleně ochranné a izolační (ZO), plochy zemědělské – trvalé travní porosty, louky a pastviny (Z-T), plochy zemědělské – orná půda (Z-O), plochy zeleně přírodního charakteru (ZP) opakovaně následujícího znění: „*- všechny ostatní výše neuvedené funkce*“;

a činnosti včetně staveb pro zemědělství a lesnictví, staveb a opatření pro účely rekreace a cestovního ruchu, informačních center“.

II.

Návrh

2. Navrhovatelka uvedla, že odpůrce dle svých tvrzení schválil usnesením zastupitelstva ze dne 13. 2. 2023, č. 7/2023 Územní plán J. n. Ú. (dále též jen „Územní plán“). Vydání Územního plánu předcházelo veřejné projednání jeho návrhu. V rámci veřejného projednání podala navrhovatelka námitky proti návrhu Územního plánu, a to konkrétně dne 16. 11. 2022 (dále též jen „Námítky“), kdy v rámci Námitek poukazovala na nezákonnost návrhu Územního plánu z řady důvodů. Odpůrce námítkám nevyhověl a tyto v plném rozsahu zamítnul. Své rozhodnutí o Námítkách a odůvodnění tohoto rozhodnutí pak odpůrce vtělil do textové části Územního plánu (srov. str. 96 a 97 textové části Územního plánu). Územní plán přijatý zastupitelstvem je vadný a nezákonný. Z tohoto důvodu proti Územnímu plánu navrhovatelka brojila svým návrhem ze dne 7. 8. 2023 (dále též jen „Předchozí žaloba“), o kterém bylo u zdejšího soudu vedeno řízení pod sp.zn. 57 A 56/2023 (dále též jen „Předchozí řízení“). V rámci Předchozího řízení soud rozhodl rozsudkem ze dne 24. 10. 2023, č.j. 57 A 56/2023-295 (dále též jen „Předchozí rozsudek KS“), který byl následně zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2024, č.j. 8 As 268/2023-69 (dále též jen „Předchozí rozsudek NSS“). Na Předchozí rozsudek NSS navázal po opakovaném projednání zdejší soud usnesením ze dne 19. 6. 2025, č.j. 57 A 56/2023-421, kterým Předchozí žalobu odmítl pro nedostatek podmínky řízení, absenci účinného Územního plánu (dále též jen „Usnesení o odmítnutí“). V rámci Předchozího řízení bylo zjištěno, že Územní plán nebyl odpůrcem zveřejněn v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a nikdy nedošlo k nabytí účinnosti Územního plánu a zdejšímu soudu nezbylo než vydat Usnesení o odmítnutí. Na základě navazujícího dotazu navrhovatelky přistoupil odpůrce k opakované publikaci Územního plánu. Dle sdělení odpůrce mělo dojít k publikaci Územního plánu dne 12. 9. 2025. Při opakované publikaci odpůrce uvedl: „Dne 12. 9. 2025 došlo k opětovnému zveřejnění Územního plánu města J. n. Ú., což vyplynulo z rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 6. 2025, č.j. 57 A 56/2023-421.“ Pokud by tato publikace byla řádná v souladu se zákonem, tak by k nabytí účinnosti Územního plánu došlo uplynutím 15 dní. Navrhovatelka se tímto návrhem domáhá zrušení Územního plánu údajně schváleného usnesením Zastupitelstva obce J. n. Ú. dne 13. 2. 2023, které bylo publikováno odpůrcem dne 12. 9. 2025 na úřední desce odpůrce. Navrhovatelka namítá, že napadený Územní plán nebyl vydán v souladu se zákonem, a to především z důvodu řady porušení právních předpisů odpůrcem, ignorace závazných nadřízených instrumentů územního plánování, porušení základních zásad definujících územní plán jakožto relativně abstraktní právní nástroj a z důvodu porušení principu proporcionality. Navrhovatelka tvrdí, že byla vydáním Územního plánu nezákonně zkrácena na svých právech, a to zejm. na právu vlastnickém, jakož i právu svobodně podnikat.
3. Navrhovatelka dále uvedla, že je vlastníkem pozemků v katastrálním území P. n. Ú. v obci J. n. Ú., které je řešeno Územním plánem. Tyto pozemky jsou specifikovány na listu vlastnictví č. XET. pro dané katastrální území. Veškeré tyto pozemky se nacházejí v území regulovaném Územním plánem a z převážné části tvoří plochu chráněného ložiskového území P. n. Ú., evidovaného v GEOFONDU pod číslem 01600000, jak bylo stanoveno rozhodnutím OBÚ v Plzni č.j. 1134/89 ze dne 5. 6. 1989 (dále též jen „CHLU“).

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

Navrhovatelka je zároveň společností působící v oblasti těžebních aktivit, přičemž se dlouhodobě snaží dosáhnout rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru Bystřice nad Úhlavou v části CHLU (dále jen „*Dobývací prostor*“) - Dobývací prostor má být stanoven na pozemcích p.č.: (i) XEŤ., XEU., XEV., XEW., XEZ., XEŽ., XFA., XFB., XFC., XFD., XFE., XFF., XFG., XFH., XFCH. a XFI. v k. ú. B. n. Ú., (ii) XDF., XDG., XDH., XDCH., XDI., XFJ., XFK., XFL., XFK., XFL., XFM., XFN. a XFO. v k. ú. P. n. Ú. a (iii) 696/1 (PK 235), XFP., XFR., XFR., XFS., XFŠ., XFT., XFŤ., XFU., XFV., XFW., XFZ., XFŽ., XGA. v k. ú. S. L. Příprava těžebních aktivit v rámci Dobývacího prostoru probíhá již několik desítek let. Primárním cílem podnikatelských aktivit navrhovatelky je využití Dobývacího prostoru pro těžbu štěrkopísku v souladu s předmětem podnikání navrhovatelky. Výhradně za tímto účelem navrhovatelka v rámci svých podnikatelských aktivit dané pozemky nabyla a vlastní. Odpůrce se dlouhodobě staví proti daným aktivitám a přípravným pracím navrhovatelky směřujícím k zahájení těžebních aktivit.

4. Dále navrhovatelka uvedla, že primárním způsobem využití CHLU a Dobývacího prostoru je těžba štěrkopísku, pro kterou jsou tato území určena. Zájem na těžbě štěrkopísku není nějakým izolovaným soukromým zájmem, ale jedná se o zájem veřejný. Skutečnost, že zájem o těžbu v dané lokalitě je zájmem veřejným, potvrzuje ostatně i nařízení vlády č. 434/2025 Sb., o stanovení některých výhradních ložisek štěrkopísku ložisky strategického významu, které dané ložisko zahrnuje mezi ložiska strategického významu ve smyslu § 6a horního zákona. Odpor odpůrce vůči uvedené realitě prostřednictvím Územního plánu pak zapříčinil vadnost Územního plánu, kdy níže popsaná nezákonnost není náhodná, ale záměrná. Konkrétně pak odpůrce k blokaci těžebních aktivit prostřednictvím Územního plánu dospívá prostřednictvím regulace uvedené níže.
 - Stanovení ÚSES. Dle Územního plánu [části IA písm. e) a hlavního výkresu] se na území CHLU nacházejí v rámci prvků ÚSES (i) regionální biokoridory RK 225/1030-01 a RK 225/01-02, (ii) vložené lokální biocentrum RK 225/01 (LBC) a (iii) lokální biokoridor LK225-NY11689. Z hlediska funkčního využití ploch biocenter i biokoridorů dle Územního plánu platí, že nepřipustným funkčním využitím těchto ploch jsou jakékoliv rušivé činnosti, jako je umísťování staveb, odvodňování pozemků, úpravy toků, intenzifikace obhospodařování, odlesňování, těžba nerostných surovin apod. Tímto je v rozsahu střetu ÚSES a CHLU (podstatná a funkčně nezbytná část CHLU) zcela znemožněno využití CHLU pro těžbu či jakékoliv související aktivity či „*rušivé činnosti*“.
 - Stanovení nepřipustného využití. CHLU v ploše regulované Územním plánem zasahuje v naprosté většině do ploch zeleně ochranné a izolační (ZO) a ploch zemědělských s trvalým travním porostem (Z-T). Okrajově pak rovněž do ploch bydlení v rodinných domech – venkovské (BV), ploch smíšených obytných (SM) a ploch vodních a vodohospodářských (V). Z hlediska funkčního využití těchto ploch dle části IA písm. f) Územního plánu platí, že nepřipustným funkčním využitím těchto ploch jsou veškeré funkce a činnosti výslovně neuvedené v předešle definovaných přípustných funkčních využitích (podmíněně či nikoliv). Těžba nerostných surovin, resp. jiná kategorie zahrnující tuto činnost v žádné z přípustných ani podmíněně přípustných funkčních využitích uvedena není. Tímto je tedy na celém území CHLU zcela znemožněno využití CHLU pro těžbu či jakékoliv související aktivity, protože tyto dle Územního plánu jsou nepřipustným využitím.

- Stanovení dopravní obslužnosti. Vzhledem k přesahu ploch shora uvedených prvků ÚSES a CHLU Územní plán v závěru své části IA písm. e) rovněž stanovuje, že „[v] ÚP J. n. Ú. jsou respektována vymezená chráněná ložisková území, [pozn. i když toto není pravda] výhradní bilancovaná ložiska nerostných surovin i stará důlní díla a poddolovaná území bez kolize se stávající nebo navrhovanou zástavbou. Případná těžba nerostných surovin ve vymezených ložiskových územích může být realizována pouze za předpokladu, že budou v ÚP J. n. Ú. vymezeny plochy pro jejich dobývání a zpracování (plochy těžby nerostů - § 18 Vyhl.č.501/2006 Sb. v platném znění) a veškerý odvoz suroviny příp. hlušiny bude probíhat mimo současně zastavěné a zastavitelné plochy vymezené v ÚP J. n. Ú.“ Tato podmínka nejenže nemá v Územním plánu místo není ani splnitelná, kdy odvoz suroviny příp. hlušiny pak není možný mimo současně zastavěné a zastavitelné plochy v daném území, protože všechny silnice v daném území vedou samozřejmě přes zastavěné a/nebo zastavitelné plochy.

Shora uvedené části Územního plánu lze jak jednotlivě, tak v jejich souhrnu, chápat jako vyloučení dobývání a těžby nerostných surovin v CHLU a Dobývacím prostoru, resp. jako znemožnění dopravního napojení Dobývacího prostoru.

5. Navrhovatelka dále konstatovala, že pokud ve zrušeném Předchozím rozsudku KS soud dospěl k závěru, že Územní plán těžbu v CHLU „zcela nevylučuje“, resp. že „[n]elze tedy souhlasit s navrhovatelkou v tom, že by napadený územní plán navrhovatelce zcela znemožňoval využití jí vlastněných pozemků k těžbě šterkopísku“, nechápe navrhovatelka, jak k tomuto závěru soud historicky mohl dojít, když opak vyplývá z textu samotného Územního plánu.
6. Navrhovatelka má za to, že je aktivně legitimována k podání návrhu na zrušení Územního plánu, neboť byla daným opatřením zkrácena na svém vlastnickém právu (omezena ve výkonu takového práva) k pozemkům nacházejícím se v dané lokalitě a v Dobývacím prostoru a dále na svém právu svobodně podnikat v oblasti těžebních aktivit (čl. 11 a čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Uvedené zkrácení práv má více rovin, a to konkrétně rovinu přímého zásahu do způsobu využití pozemků v Dobývacím prostoru, tak rovinu nepřímého zásahu prostřednictvím zásadního omezení (znemožnění) dopravní obslužnosti Dobývacího prostoru. Podstata oněch zásahů spočívá v tom, že navrhovatelce má být vydáním defektního Územního plánu zcela znemožněno využití jí vlastněných pozemků v souladu s jejich účelem k těžbě šterkopísku, tedy k činnosti, pro kterou jsou určeny. Některé defekty Územního plánu vyplývají z jeho zjevné nezákonnosti, k čemuž by soud měl přihlédnout nehledě na hodnocení zásahů do práv navrhovatelky. Ze všech shora uvedených skutečností lze dovozovat aktivní legitimaci navrhovatelky k podání návrhu na zrušení Územního plánu.
7. Navrhovatelka dále namítala, že Územní plán neobsahuje řádné odůvodnění svého obsahu, zejména co do odůvodnění zásadních zásahů do práv navrhovatelky a dalších osob se zájmem o provádění těžby nerostných surovin na pozemcích v chráněném ložiskovém území. K tomu navrhovatelka především odkázala na § 171 odst. 1, § 173 odst. 1, § 68 odst. 3 a § 174 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2008, č.j. 1 Ao 3/2008-136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS a konstatovala, že zejména není odůvodněno provedené vyloučení dobývání a těžby nerostných surovin, resp. výslovné vyloučení umísťování staveb, zařízení a jiných opatření pro těžbu nerostů (včetně staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí), v nezastavěném území ve smyslu § 18 odst. 5 stavebního zákona (resp. § 122 odst. 3 nového

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

stavebního zákona), zcela absentuje nezbytné hodnocení střetu zájmů v předmětné lokalitě, tj. zjevného veřejného zájmu na využití ložiska a případných jiných zájmů. Dále není odůvodněn požadavek, aby při stanovování dobývacích prostorů, resp. při těžbě, nutně musela být splněna podmínka, že „...veškerý odvoz suroviny příp. hlušiny bude probíhat mimo současně zastavěné a zastavitelné plochy vymezené v ÚP J. n. Ú.“, ani zásadní odklon od metodicky stanovených řešení střetu ÚSES a jiných zájmů, jakož ani rozpor se Zásadami územního rozvoje Plzeňského kraje (dále též jen „ZÚR Plzeňského kraje“). Územní plán je tudíž nepřezkoumatelný. Absence odůvodnění způsobuje související rozpor Územního plánu s § 18 odst. 5 stavebního zákona, resp. § 122 odst. 3 nového stavebního zákona.

8. Územní plán dle navrhovatelky dále *neobsahuje rozhodnutí o jejích Námitkách s řádným odůvodněním*, resp. poskytnuté odůvodnění umístěné v textové části územního plánu je nedostatečné. Z poskytnutého fragmentu odůvodnění se navrhovatelka dozvěděla toliko, že její Námitky byly zamítnuty, ale vůbec ne proč. V rozhodnutí o Námitkách tedy zcela absentují úvahy nad jednotlivými navrhovatelkou namítanými nedostatky návrhu územního plánu. Navrhovatelka s odkazem na § 53 odst. 1 stavebního zákona a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2010, č.j. 1 Ao 5/2010-169, uvedla, že odůvodnění zamítnutí Námitek je zmatečné a lze je shrnout tak, že „v grafické části územního plánu není vymezen dobývací prostor a ten tam bude vyznačen, až bude stanoven“. Toto odůvodnění se však netýká žádné z Námitek, kdy Námitky vůbec k vyznačení Dobývacího prostoru v grafické části Územního plánu nesměřovaly. Dané odůvodnění ve vztahu k Námitkám vůbec nedává smysl, když se Námitek a tam uvedených bodů – okruhů netýká, ani se jim – byť obecně nebo okrajově – nevěnuje. I z tohoto důvodu je Územní plán nepřezkoumatelný.
9. Navrhovatelka má dále za to, že *Územní plán je rozporný s § 18 odst. 5 stavebního zákona, resp. § 122 odst. 3 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon* (dále též jen „nový stavební zákon“), kdy Územní plán zcela vylučuje umístování staveb, zařízení a jiných opatření pro těžbu nerostných surovin v CHLU a Dobývacím prostoru, aniž by to však činil výslovně (což je ale nezbytné). Územní plán pak ani náznakem v rozporu se zákonem nedefinuje veřejný zájem na vyloučení tohoto – standardně dovoleného, navíc logicky určeného a předpokládaného – využití území. K tomu navrhovatelka odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č.j. 4 As 234/2017-38 a důvodovou zprávu k § 122 odst. 3 nového stavebního zákona a konstatovala, že u stanovení přípustných a nepřípustných využití daných ploch Územní plán dospěl k danému zákazu nikoliv výslovným zahrnutím „těžebních činností“ do „nepřípustného využití“, ale „zbytkovým“ zákazem všech činností, které u daných ploch nejsou stanoveny jako „přípustné či podmíněně přípustné využití“. Taková formulace je však rozporná s § 18 odst. 5 stavebního zákona. Navrhovatelka dále uvedla, že setrvale namítá, že má-li územní plán vyloučit umístování příslušných staveb, zařízení a jiných opatření v nezastavěném území, musí obsahovat popis a vyhodnocení veřejného zájmu, který vedl k danému vyloučení. Veřejný zájem logicky musí být nejen popsán, ale musí být vyhodnocen v kontextu jiných zájmů v území, zejména veřejného zájmu na využití předmětného nerostného bohatství (viz např. bod 29 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2020, č.j. 4 As 467/2019-27). Napadený Územní plán vůbec neobsahuje odůvodnění, v čem tkví veřejný zájem na vyloučení umístování staveb, zařízení a jiných opatření pro těžbu nerostných surovin v daných lokalitách. Územní plán se existencí takového veřejného zájmu (ani konfliktem

zájmů) vůbec nezabývá. Ve vztahu k § 18 odst. 5 stavebního zákona se rozhodně nelze spokojit s dohledáním nějakých nesouvisejících roztroušených koncepčních pasáží územního plánu, ze kterých snad může být nějaký veřejný zájem „patrný“, jak to učinil soud v Předchozím rozsudku KS. Nelze se pak ztotožnit ani se závěrem soudu, publikovaným v již zrušeném Předchozím rozsudku KS, kde soud chybně uvedl, že se v případě zájmu na otevření ložiska štěrkopísků jedná o otázku soukromých zájmů navrhovatelky (vizte bod 103. Předchozího rozsudku KS). Veřejný zájem na otvírání ložisek v Plzeňském kraji, konkrétně pak i v daném CHLÚ, je zřejmý, etablovaný, dokonce uznaný vládou ČR. Na tomto závěru nemění nic skutečnost, že navrhovatelka má v rámci daného veřejného zájmu též zájem na realizaci svých podnikatelských aktivit a vlastnického práva.

10. Dle navrhovatelky je *Územní plán rozporný i se Zásadami územního rozvoje Plzeňského kraje* jakožto nadřazenou územně plánovací dokumentací ve smyslu § 36 odst. 5 stavebního zákona, resp. § 73 odst. 3 nového stavebního zákona, a to zejména v části, kde Územní plán zcela ignoruje (ba neguje) vymezené chráněné ložiskové území (CHLU) jako objektivní limit využití území a ignoruje předepsaný postup pro řešení konfliktu CHLU a prvků ÚSES dle ZUR Plzeňského kraje; zásady územního rozvoje jsou přitom závazné pro pořizování a vydávání územních plánů.
11. K tomu navrhovatelka uvedla, že dle čl. 6 ZUR Plzeňského kraje (*Upřesnění územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území kraje*) platí, že všechna zjištěná a předpokládaná ložiska nerostů (včetně CHLU) jsou dle ZUR závazná pro územní plány obcí jako přírodní hodnoty území a jako objektivní nepřekročitelné limity využití území (srov. např. čl. 9.6. Ochrana horninového prostředí). Dle aktualizace ZUR Plzeňského kraje z roku 2023 byla do kapitoly 6.4. Ochrana nerostného bohatství explicitně doplněna věta, že při územním plánování je třeba „[p]ři využívání území respektovat všechny formy ochrany nerostného bohatství...“. Dle ZUR Plzeňského kraje je dále nezbytné preferovat těžbu výhradních ložisek a významných nevýhradních ložisek v plochách s vyřešenými nebo řešitelnými střety zájmů, a to v souladu s reálnou potřebou investičních záměrů ve vazbě na objem vytěžitelných zásob, jakostně kvalitativní parametry suroviny a dopravní dostupnost (to vše v souladu s regionální surovinovou politikou Plzeňského kraje). Dle Regionální surovinové politiky Plzeňského kraje z roku 2003 (dále též jen „SP PK“) jsou štěrkopísky v Plzeňském kraji nedostatkovou surovinou, kdy těžbou ložisek štěrkopísků v Plzeňském kraji je pokryta pouze část potřeby štěrkopísků v kraji. Štěrkopísky je tak nezbytné do Plzeňského kraje dovážet nebo je při realizaci veřejně prospěšných staveb nahrazovat drceným kamenivem (část 11 SP PK). SP PK v této souvislosti stanovuje výslovný zájem na těžbě v Dobývacím prostoru (a CHLU), a to zejména za účelem zajištění budoucí potřeby štěrkopísků v domažlické a klatovské oblasti (části 5.1.3 a 7.1.2 SP PK). SP PK zároveň hodnotí případné střety zájmů související s těžbou jako řešitelné. Z hlediska celostátní surovinové bezpečnosti je pak dle Surovinové politiky České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů z roku 2017 (dále též jen „SP ČR“) žádoucí v těch případech, kdy to je možné, ekonomicky rentabilní a přijatelné z pohledu ochrany životního prostředí, přednostně využívat nerostný surovinový potenciál ČR (část 3.1 SP ČR). Některé regiony jsou na přírodní zdroje drceného kameniva silně deficitní, což má za následek dvojí tlak na zdroje v deficitní oblasti – jednak na nárůst produkce těženého kameniva – štěrkopísků, a dále zvyšující se tlak na dovoz nedostatkového drceného kameniva ze sousedních hojněji vybavených oblastí (část

3.2.8 SP ČR). Tímto regionem je stále zejména Plzeňský kraj, který má dle SP ČR druhé nejnížší zásoby šterkopísků a písků z hlediska těžených dobývacích prostorů v rámci ČR (str. 32 SP ČR). Dovoz daného kameniva pak zásadně zvyšuje ekologickou zátěž spojenou s jejich dopravou mezi regiony. Pro zachování kontinuity ročního objemu produkce stavebních surovin (zejména stavební kámen a šterkopísky) je dle SP ČR třeba zachovat vyváženost počtu využívaných ložisek, a tudíž po ukončení postupně vytvořit územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za postupně dotěžované lokality. Cílem státu je připravovat nová ložiska k otvírce tak, aby nedošlo k ohrožení dodávek surovin na trh (část 3.2.8 SP ČR).

12. Ze ZUR Plzeňského kraje ve spojení se SP PK a SP ČR dle navrhovatelky vyplývá zřejmý významný zájem státu a společnosti na otevírání nových ložisek šterkopísků v Plzeňském kraji, ergo na využití Dobývacího prostoru v rámci CHLU. Územní plán se však z uvedených hledisek podmínkami a požadavky ZÚR Plzeňského kraje vůbec nezabývá, resp. je s nimi v přímém rozporu. Není přeci možné, aby Územní plán zcela vyloučil možnost dobývání nerostů a jejich těžbu ve stanoveném CHLU (což Územní plán činí), když takovéto využití ZÚR Plzeňského kraje ve spojení s příslušnými surovinovými politikami výslovně předpokládají, resp. preferují. Skutečnost, že Územní plán uvede, že „chráněná ložisková území jsou respektována“, přeci neznamená, že tomu tak skutečně je [Územní plán se omezuje na obsahově prázdné parafráze zákonných ustanovení namísto řádného smysluplného odůvodnění. Takový postup je bez dalšího rozporný se zákonem (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2008, č.j. 1 Ao 3/2008-136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS).]. V případě Územního plánu je tomu totiž přesně naopak a jakákoliv těžba v CHLU je Územním plánem efektivně vyloučena. Jednou z cest k „zamezení těžby“ je stanovení podmínek územních systémů ekologické stability (ÚSES) v rámci Územního plánu, které znemožňují využití CHLU pro těžbu, jakož i s těžbou související tzv. „rušivé činnosti“. V této souvislosti navrhovatelka ale upozorňuje na skutečnost, že ZUR Plzeňského kraje kladou na územní plány explicitní požadavky i co do řešení konfliktů mezi oblastmi těžby (jakou je např. CHLU) a prvky ÚSES. Konkrétně uvádějí, že územní plány obcí v Plzeňském kraji musí minimalizovat negativní vlivy plynoucí ze střetu ploch a koridorů s prvky ÚSES a území s ložiskovou ochranou. Jako povinnost obcí při tvorbě územních plánů pak stanoví navrhovat prvky ÚSES tak, aby nebyly překážkou využití ložisek, stávající biocentra a biokoridory zasahující do ložisek nerostných surovin musí obce v územním plánu zpřesnit tak, aby se eliminoval (tedy zcela odstranil) jejich zásah do území potřebného pro vytěžení ložiska. ZUR Plzeňského kraje tedy jednoznačně stanoví závazný požadavek, aby v případě uvedeného střetu územní plány obcí – včetně odpůrce – umožňovaly využití ložiskových území (viz zejména kapitola 5.3.3.1. ZÚR a kapitola 5.5.3.). V tomto ohledu je Územní plán tedy rovněž zcela rozporný se ZUR Plzeňského kraje.
13. Navrhovatelka dále namítala, že *Územní plán reguluje otázky, které územnímu plánu obce vůbec nepřísluší regulovat*, a to řešení dopravního napojení budoucích dobývacích prostorů a související těžby svým požadavkem, že k odvozu vytěžené suroviny příp. hlušiny musí dle Územního plánu docházet „mimo současně vymezené zastavěné a zastavitelné plochy“. Tímto odpůrce při vydávání Územního plánu jednoznačně překročil mantinely územního plánování, kdy otázky případného dopravního napojení budoucích staveb mají být řešeny až v navazujícím správním řízení a územní plán má toliko stanovit základní

konceptu rozvoje území obce. Kromě toho je zřejmé, že veškerá omezení těžby – včetně omezení dopravní obslužnosti – zařazená do Územního plánu odpůrcem jsou adresována navrhovatelce a několika málo dalším osobám (vlastníkům dalších pozemků určených k těžbě). Prostřednictvím Územního plánu se odpůrce snaží regulovat konkrétní právní vztahy a konkrétní území takovým způsobem, jak územnímu plánu nepřísluší. Takový postup je v rozporu s účelem a podstatou institutu opatření obecné povahy, neboť jeho jediným skutečným adresátem je navrhovatelka a několik dalších subjektů. Pokud správní orgán aplikuje institut opatření obecné povahy vůči konkrétnímu subjektu, jedná se o postup rozporný s účelem této formy právní regulace, neboť k tomu slouží vydání správního rozhodnutí jako individuálního správního aktu (vizte např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 2. 2016, č.j. 65 A 1/2015-131). Dané řešení je dále rozporné se zákonem o pozemních komunikacích, když neguje princip obecného užívání pozemních komunikací. Uvedená podmínka je pak nesplnitelná.

14. Navrhovatelka k tomu dále s odkazem na § 43 odst. 3 stavebního zákona a komentářovou literaturu k tomuto ustanovení [Eva Vávrová, Veronika Doležalová, Michal Knecht, Vendula Zahumenská, Daniela Konečná, Petra Humlíčková, Karel Černín a Jan Strakoš, Stavební zákon. Praktický komentář, WK (ČR), 2021] konstatovala, že z povahy územního plánu jakožto koncepčního dokumentu vyplývá, že nemůže být nástrojem, kterým dochází k regulaci konkrétních a specifických otázek vyhrazených regulačním plánům, územnímu řízení, případně stavebnímu řízení. Takto typicky územní plán např. není a nemůže být způsobitelným nástrojem k řešení dopravního napojení budoucích dobývacích prostorů a související těžby a ke stanovení konkrétních zákazů a příkazů ohledně takové činnosti. Územní plán v závěru své části IA písm. e) stanovuje, že „[v] ÚP J. n. Ú. jsou respektována vymezená chráněná ložisková území, výhradní bilancovaná ložiska nerostných surovin i stará důlní díla a poddolovaná území bez kolize se stávající nebo navrhovanou zástavbou. Případná těžba nerostných surovin ve vymezených ložiskových územích může být realizována pouze za předpokladu, že budou v ÚP J. n. Ú. vymezeny plochy pro jejich dobývání a zpracování (plochy těžby nerostů - §18 Vyhl.č.501/2006Sb. v platném znění) a veškerý odvoz suroviny příp. hlušiny bude probíhat mimo současně zastavěné a zastavitelné plochy vymezené v ÚP J. n. Ú.“. Řešení uvedených konkrétních otázek (včetně např. dopravního napojení) má přitom být předmětem specifických řízení, jejichž účelem je komplexně posoudit veškeré vlivy případné budoucí těžby (včetně způsobu a vlivů jejího dopravního napojení). V rámci těchto řízení dochází také k řešení případných střetů zájmů a vyjádření celé řady odborných orgánů a subjektů příslušných k řešení do jejich gesce spadajících odborných otázek. Mezi tato řízení patří zejména proces EIA (vizte např. náležitosti dokumentace EIA dle přílohy č. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí), řízení o stanovení dobývacího prostoru (vizte např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2020, č.j. 4 As 116/2020-99) a navazující řízení o povolení hornické činnosti dle zákona o hornické činnosti. Pokud Územní plán uvádí, že případná těžba může být realizována pouze za předpokladu, že veškerý odvoz suroviny příp. hlušiny bude probíhat mimo současně zastavěné a zastavitelné plochy vymezené v Územním plánu, je takové ustanovení Územního plánu nezákonné, protože věcně překračuje zákonný rámec územního plánu. Pokud by takové omezení mělo být dodržováno, nebylo by možné v regulovaném území stanovit žádný dobývací prostor, protože všechny cesty vedou přes zastavěné a/nebo zastavitelné plochy. Tím Územní plán neguje úlohu navazujících řízení. Daná podmínka inkorporovaná do Územního plánu je v rozporu se zákonem o pozemních komunikacích, kdy základní vlastností příslušných

veřejných komunikací vyplývající ze zákona je právě možnost jejich obecného užívání dle § 19 zákona. Omezení tohoto obecného užívání pozemní komunikace se má řešit právě ve shora uvedených správních řízeních dle podmínek uvedených v zákoně. Odpůrce tedy překračuje nejen rámec regulace územním plánem, ale porušuje i zákon o pozemních komunikacích, kdy zájemce o realizaci určitých záměrů odvozeně zbavuje jejich možnosti legálního a legitimního obecného užívání příslušných komunikací v daném území. Územní plán v rozporu s povahou územního plánu jakožto koncepčního dokumentu a v rozporu s § 43 stavebního zákona reguluje podrobnosti vyhrazené rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru, které má dle aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu charakter územního rozhodnutí a dané otázky nesmí být předmětem úpravy Územním plánem. Nad rámec toho je jím stanovená podmínky v rozporu se zákonem o pozemních komunikacích.

15. Navrhovatelka dále shledala *Územní plán rozporný s pravidly pro regulaci ÚSES (územní systémy ekologické stability)*, kdy fakticky vylučuje těžební využití Dobývacího prostoru stanovením zákazu takové činnosti ve skladebných částech ÚSES a vylučuje jakoukoliv koexistenci prvků ÚSES a těžební činnosti na daných plochách v rozporu s přijatými metodikami Ministerstva životního prostředí a závaznými pravidly územního plánování. Tento postup je v rozporu nejen s obecně uznávanou metodikou ÚSES, ale rovněž se ZÚR Plzeňského kraje, jakožto nadřazenou závaznou územně-plánovací dokumentací.
16. Navrhovatelka k tomu dále uvedla, že za účelem vymezení územních systémů ekologické stability (ÚSES) vydalo Ministerstvo životního prostředí Metodickou pomůcku pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability (dále jen „Metodika ÚSES“). Metodika ÚSES je určena mimo jiné k využití orgánům územního plánování a projektantům ÚSES a pozemkových úprav a byla uveřejněna ve Věstníku Ministerstva životního prostředí (8/2012). Hlavním cílem Metodiky ÚSES je přispět ke sjednocení výkonu státní správy v oblasti aplikace ÚSES, zejména ke sjednocení postupu při uplatňování požadavků a stanovisek k ÚSES všech úrovní v procesu pořizování územně plánovací dokumentace, resp. při rozhodování v území či při pozemkových úpravách. Měla by napomoci k lepší součinnosti věcně a místně příslušných orgánů ochrany přírody a územního plánování při zajišťování funkčního ÚSES jako celku.
17. Z čl. 8 Metodiky ÚSES, který navrhovatelka cituje, dle navrhovatelky jednoznačně vyplývá výslovná možnost a preference koexistence prvků ÚSES a těžební činnosti, přičemž orgány územní samosprávy by tento požadavek měly zohledňovat při tvorbě územních plánů. Metodika ÚSES takto přímo nařizuje zohlednění potřeb využití území pro těžbu a dokonce počítá s dočasným omezením funkcí ÚSES využitím ložiska s tím, že tyto funkce mají být po ukončení těžby v potřebném rozsahu obnoveny. Tento závěr vyplývající z poměrování jednotlivých zájmů je ostatně vzhledem k nepřemístitelnosti zásob ložisek nerostů zcela logický. Na Metodiku ÚSES navazují i závazné ZÚR Plzeňského kraje, konkrétně ustanovení 5.3.3.1. *Úkoly pro územní plánování obcí*, ustanovení 5.5.3. *Kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území a úkoly pro územní plánování obcí*. Závazné ZÚR Plzeňského kraje výslovně po obcích požadují, aby v případě střetu prvků ÚSES a ložiskového území byly prvky ÚSES zpřesněny tak, aby se eliminoval (tedy zcela vyloučil) zásah ÚSES do území potřebného pro vytěžení ložiska. Uvedené podmínky platí jak pro nově určovaná biocentra a biokoridory, tak pro ty stávající. Tento přístup je zcela v souladu s Metodikou ÚSES, která vychází z koexistence obojího (citovaná část Metodiky ÚSES je

založena na dohodě Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva životního prostředí a Českého báňského úřadu z února 2009 o podmínkách pro těžbu v ÚSES, jejímž cílem bylo vyřešit rozpory a minimalizovat případné budoucí střety ve věci vymezování ÚSES na ložiscích nerostných zdrojů a tím znemožnění budoucího využití předmětných ložisek).

18. Odpůrce však dle navrhovatelky při tvorbě Územního plánu postupoval tak, že těžbu nerostných surovin či umísťování souvisejících opatření bez dalšího označil jako nepřipustné funkční využití prvků ÚSES – tyto pak významně zasahují do ploch CHLU a souvisejícího navrhovaného Dobývacího prostoru. Tím v rozporu s Metodikou ÚSES a v rozporu se ZÚR Plzeňského kraje fakticky znemožnil Územním plánem těžbu v oblasti CHLU i Dobývacího prostoru. Pokud pak odpůrce alibisticky uvádí, že „*jakmile bude dobývací prostor stanoven, tak bude zanesen do územního plánu*“ (srov. textovou část Územního plánu co do odůvodnění zamítnutí Námitky, str. 96 a násl.), vynechává z úvah skutečnost, že v případě současného Územního plánu je tento zásadní překážkou pro určení jakéhokoli dobývacího prostoru v dané oblasti, když jeho stanovení znemožňuje. Postup odpůrce, kdy v oblastech ÚSES Územním plánem zcela vyloučil těžební aktivity a zároveň jako lokality ÚSES označil lokality překrývající CHLU, je v rozporu s Metodikou ÚSES a nadřazeným územně-plánovacím dokumentem, který požaduje, aby prvky ÚSES byly obcemi zpřesněny tak, aby byl eliminován (tedy zcela vyloučen) zásah ÚSES do území potřebného pro vytěžení ložiska. Uvedeným porušením odpůrce zatížil Územní plán zásadní vadou a nezákonností spočívající v rozporu Územního plánu s ZÚR Plzeňského kraje.
19. Dle navrhovatelky *nemůže Územní plán obstát ani z hlediska kritéria přiměřenosti právní regulace*, kdy dochází k nepřiměřenému a neodůvodněnému závažnému negativnímu zásahu do vlastnického práva navrhovatelky a dále do jejího práva svobodně podnikat. Mírnější varianta regulace nebyla zjevně přijata, vzhledem k absenci odůvodnění není zřejmé, zda byla vůbec zvažována. I z důvodu nepřiměřenosti přijatých omezení je Územní plán nezákonným.
20. Navrhovatelka stran testu přiměřenosti regulace zvolené územním plánem odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2009, č.j. 2 Ao 4/2008-88 a konstatovala, že odkazované části Územního plánu vylučují dobývání a těžbu nerostných surovin. Tato úprava (resp. kombinace regulativů) je ve vztahu k danému standardně povolenému využití území (těžbě) tím nejprísnejším opatřením, protože zakazuje danou činnost bezvýjimečně. To vše v kontextu existence mnoho (desítek) let stanoveného chráněného ložiskového území definovaného vyššími územně-plánovacími instrumenty, kde se využití k těžbě předpokládá. Kritická důležitost daného ložiska je dána rovněž jeho povahou jako ložiska strategického významu dle horního zákona a prováděcího nařízení vlády č. 434/2025 Sb. Navrhovaná regulace tedy ve své podstatě znemožňuje navrhovatelce využití jí vlastněných pozemků v souladu s jejich primárním účelem, tj. jakožto pozemků těžebních nacházejících se v CHLU a navrhovaném Dobývacím prostoru. A tento zásah probíhá bez toho, aby využití těchto pozemků bylo posouzeno v rámci k tomu určených řízení. Z Územního plánu rovněž nevyplývá, proč k takovému zásahu dochází, resp. proč je v absolutní míře dávána přednost jiným zájmům [dané otázky byly předmětem posouzení v řízení o stanovení Dobývacího prostoru, kde v rámci EIA bylo dovozeno, že těžba i dopravní obslužnost je v rámci ochrany přírodních prvků řešitelná (s daným řešením je Územní plán v rozporu)]. Ze strany odpůrce nebyla provedena žádná analýza či posouzení

jednotlivých zájmů. Odpůrce přitom nepochybně a prokazatelně (viz proces EIA) mohl řešit situaci prostředky, které by nebyly tolik invazivní vůči právní sféře navrhovatelky. Ve smyslu shora citované judikatury Nejvyššího správního soudu tedy Územní plán představuje zásadní zásah do ústavně zaručených práv navrhovatelky, a to do jejího vlastnického práva a práva svobodně podnikat. Takový zásah nemá výjimečnou povahu ani není prováděn z ústavně legitimních důvodů, v nezbytné míře, nejšetrnějším ze způsobů vedoucích k zamýšlenému cíli, nediskriminačním způsobem či s vyloučením libovůle. Naopak je třeba konstatovat, že napadané části Územního plánu vykazují značné prvky libovůle, kdy jejich cílem je vytvořit nové překážky stanovení Dobývacího prostoru a související plánované těžby. Případné odstranění takových překážek pak má záviset na čistě politickém rozhodnutí o změně územního plánu. Těžba v daném ložisku je přitom nejen soukromým zájmem navrhovatelky a vlastníků dotčených pozemků, ale rovněž strategickým veřejným zájmem. Územní plán je tedy nezákonným z důvodu nepřiměřenosti daných opatření, kdy dané řešení je neadekvátní a využití území lze prokazatelně řešit méně invazivním a spravedlivějším způsobem, který bude šetřit veřejný zájem a zájmy dotčených osob, nikoliv toliko zájem odpůrce.

21. V neposlední řadě navrhovatelka namítala, že *Územní plán svou úpravou práv ve vztahu k těžbě dále zasahuje do legitimních očekávání navrhovatelky*, kdy odpůrce v rozporu s tím, že Dobývací prostor a CHLU slouží k těžbě šterkopísku mění územní plán obce tak, aby tuto činnost zakazoval. Toto pak Územní plán činí v okamžiku, kdy probíhají již mnohaleté přípravy ke stanovení Dobývacího prostoru a následné otvírce ložiska.
22. Navrhovatelka k tomu zopakovala, že jejím legitimním zájmem a podnikatelským plánem je stanovení Dobývacího prostoru a navazující těžba. O jeho stanovení bylo vedeno řízení u Obvodního báňského úřadu pro území krajů Plzeňského a Jihočeského od roku 2017. V rámci příslušného řízení vedeného pod sp.zn. SBS 22783/2017/OBÚ-06 byl mimo jiné dokončen proces EIA (zahrnující rovněž již vydané rozhodnutí Ministerstva životního prostředí o udělení předchozího souhlasu k podání návrhu na stanovení Dobývacího prostoru). Cílem stanovení Dobývacího prostoru a navazujícího řízení o povolení hornické činnosti je přitom umožnit využití pozemků k dobývání nerostných surovin – šterkopísku. Toto obecně platí v delším časovém horizontu pro celé CHLU. Proces posouzení vlivů na životní prostředí (EIA) byl ukončen již na začátku roku 2016, když dne 20. 1. 2016 vydalo Ministerstvo životního prostředí souhlasné závazné stanovisko ke stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru Stanovení dobývacího prostoru Bystřice nad Úhlavou a následné povolení těžby šterkopísku na životní prostředí vydanému pod č.j. 25458/ENV/14 (průběh celého procesu EIA lze dohledat v informačním systému EIA pod kódem MZP394). V rámci procesu EIA byly stanoveny komplexní podmínky pro posuzovaný záměr Dobývacího prostoru a navazující těžby, kdy tyto zahrnují rovněž řešení dopravního napojení záměru. Vytěžené šterkopísky měly být za použití nákladní dopravy z 80 % přepravovány po silnici II/191 ve směru na Klatovy, tj. průtahem přes zastavěné území obce Janovice nad Úhlavou [dle posouzení v rámci procesu EIA (vizte Souhlasné stanovisko EIA) predikované zvýšení intenzity dopravy a s tím související nárůst akustické zátěže u objektů situovaných nejbližší tranzitní komunikaci II/191 může vést pouze k mírnému nárůstu počtu osob obtěžovaných dopravním hlukem, a to v úrovni max. do 1 %. Z hlediska imisní a hlukové zátěže bude vliv záměru dle stanoviska na dotčené území nevýznamný.]. Z hlediska části IA písm. e) Územního plánu se však v případě uvažované komunikace

II/191 jedná o trasu vedenou zastavěnou a zastavitelnou plochou, kde Územní plán odvoz vytěžené suroviny (hlušiny) nově výslovně zakazuje. Územní plán, který posuzoval mimo jiné rovněž shora uvedený Městský úřad Klatovy, tedy nejenže popírá předchozí stanovisko daného úřadu, ale rovněž celý předchozí odborný proces EIA a vylučuje veškerou dopravní obslužnost uvažovaného Dobývacího prostoru přes komunikaci, kudy měla dle závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí vést. Tento postup odpůrce ostatně není prvním nezákonným zásahem do práv navrhovatelky co do dopravní obslužnosti Dobývacího prostoru, kdy již předchozí nezákonné opatření odpůrce směřovalo k zákazu vjezdu na komunikaci obsluhující Dobývací prostor (přezkum daného předchozího nezákonného opatření obecné povahy probíhal před zdejším soudem v soudním řízení vedeném pod sp. zn. 57 A 37/2022).

23. Navrhovatelka je toho názoru, že nelze připustit, aby v rámci správního řízení (zde proces EIA v rámci stanovení Dobývacího prostoru) bylo dovozeno, že určité chování je právně přípustné a byly stanoveny jeho podmínky, a následně aby byl – nadto za účasti stejného správního orgánu – vydán dokument (Územní plán), který dané chování zakazuje. Dle navrhovatelky je tento postup rozporný se zákonem a judikaturou Nejvyššího správního soudu, kdy tímto způsobem nelze do práv jednotlivců v rozporu s jejich legitimním očekáváním zasahovat [posuzovaná situace se v určitém směru rovněž blíží situaci posuzované rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Ao 3/2008-100: *„Situace, kdy stejný správní úřad (byť jiný odbor) vydá na straně jedné rozhodnutí, kterým fakticky umožní provozování pily, na straně druhé však jiným rozhodnutím tuto činnost zásadním způsobem omezí, skutečně odporuje principu legitimního očekávání a zásadně narušuje vlastnické právo i právo svobodně podnikat. Takovýto zásah by byl možný uskutku jen ve výjimečných případech, které by musely být velmi přesvědčivým způsobem odůvodněny.“* Územní plán co do zásadních zásahů do práv navrhovatelky v podstatě žádné odůvodnění neobsahuje.].

III.

Vyjádření odpůrce k návrhu

24. Odpůrce navrhl zamítnutí návrhu. Ve vyjádření k návrhu se nejprve věnoval otázce aktivní legitimace navrhovatelky k podání návrhu na zrušení územního plánu. Uvedl, že vlastník pozemku může být oprávněn podat návrh na zrušení územního plánu (nebo jeho části), pokud tvrdí a v řízení prokáže, že je tímto opatřením obecné povahy zkrácen na svých právech. Navrhovatelka si vědoma této procesní povinnosti svoji aktivní legitimaci k podání návrhu odůvodňuje tím, že schválený územní plán vylučuje na dotčených pozemcích navrhovatelky těžbu a jakékoliv související aktivity. S tímto tvrzením odpůrce nesouhlasí a považuje ho přinejmenším za značně zkreslené. Územní plán mimo jiné stanovuje podmínky pro využití ploch s rozdílným způsobem využití, přičemž pro těžbu nerostných surovin v něm musí být vymezeny plochy dle správních rozhodnutí. Vymezení CHLU v územním plánu v souladu s příslušnými předpisy je pouze informace o existenci ložiska a jako limita využití území je obsažena v Koordinačním výkrese z dat UAP, avšak to neznamená, že v daném území může či musí probíhat těžba. Schválení předmětného územního plánu samo o sobě těžbu na dotčených pozemcích automaticky nevylučuje. Těžba je v rámci tzv. *„horního práva“* regulována v rámci správních rozhodnutí o povolení těžby a stanovení dobývacího prostoru. Vlastní územní plán není konstitutivním rozhodnutím o těžbě, které je ex lege svěřeno speciálním právním předpisům. V tomto konkrétním případě dobývací prostor nebyl správními rozhodnutími stanoven. Rovněž

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

tak poukazování navrhovatelky na vymezení biocenter a biokoridorů v územním plánu jako negativního zásahu do jejích práv je zavádějící, neboť podle zákona o ochraně přírody a krajiny je v takto vymezených plochách jednoznačnou prioritou ochrana stávajících, případně doplnění přírodních hodnot území s cílem zachování a posílení biodiverzity. Navrhovatelka dále zkrácení svých práv spatřuje v omezení stanovení dopravní obslužnosti, kdy veškerý odvoz surovin, případně hlušiny musí probíhat mimo současně zastavěné a zastavitelné plochy vymezené územním plánem. Navrhovatelka v tomto směru tvrdí, že tato podmínka je nesplnitelná a že vylučuje těžební činnost na jeho pozemcích. Ani s tímto tvrzením a dovozením aktivní legitimace k podání návrhu odpůrce nesouhlasí. Těžební pozemky navrhovatelky jsou přímo napojeny na železnici a jejím prostřednictvím může být zajištěna jejich dopravní obslužnost, což navrhovatelka nikdy nezpochybňovala, ale tento způsob považovala za ekonomicky nerentabilní. Posouzení konkrétních ekonomických ukazatelů obslužnosti se však vymyká tomuto řízení a zcela překračuje jeho rámec. Navíc je nutné poukázat i na skutečnost, že toto své tvrzení navrhovatelka ani neprokázala. Uvedená podmínka obslužnosti v územním plánu není samoúčelná a má svůj reálný a racionální základ. Navržená výluka obslužnosti směřuje prioritně k veřejné ochraně obyvatel území zejména v oblasti pohody bydlení, kvality bydlení a ochrany před vyvolaným hlukem a znečištěním ovzduší indukovanou dopravou, ke které se váže i neúměrné navýšení provozu nákladních automobilů na průjezdné silnici a s tím související snížená bezpečnost chodců. Obecně nejde o požadavek konkrétního dopravního řešení, ale o obecně formulovanou podmínku v rámci využití daného území. Pokud by soud shora uvedené námitky odpůrce k omezení a zkrácení práv navrhovatelky a s tím souvisejícího prokázání aktivní legitimace k podání předmětného návrhu shledal v tomto směru nedůvodnými, pak by měly být soudem hodnoceny jako vyjádření odpůrce k důvodům přezkumu napadeného územního plánu.

25. Dále odpůrce uvedl, že námitku neexistence řádného odůvodnění územního plánu považuje za zcela účelovou. Vlastní odůvodnění územního plánu je zcela v souladu se zákonnými předpisy a judikaturou a plně jim odpovídá. Myšlenka navrhovatelky, že územní plán postrádá odůvodnění, proč vylučuje těžbu, je zcela zcestná. Jak je již shora uvedeno, územní plán žádnou těžbu na pozemcích navrhovatelky nevylučuje, a to ani stanovením podmínky obslužnosti. Proto domáhat se v tomto směru odůvodnění napadeného územního plánu je nemožné, a to i vzhledem k tomu, že žádné takové omezení v době pořizování územního plánu navrhovatelka nenamítala.
26. K namítané absenci odůvodnění rozhodnutí o námitkách navrhovatelky odpůrce uvedl, že tuto námitku považuje za zcela bezpředmětnou vzhledem k tomu, že námitky nebyly podány včas.
27. K námitce rozporu územního plánu s § 18 odst. 5 stavebního zákona, tzn. že nebyl definován veřejný zájem na vyloučení umístování staveb pro těžbu nerostů v nezastavěném území, odpůrce uvedl, že veřejný zájem v tomto směru je dán ochranou přírody a krajiny, posílením ekologických funkcí a stabilizací krajinných hodnot. V situaci, kdy žádný dobývací prostor na území řešeném napadeným územním plánem nebyl stanoven a námitky v tomto směru nebyly včas uplatněny, je nutné odůvodnění veřejného zájmu považovat za zcela legitimní.
28. K námitce rozporu územního plánu s § 36 odst. 5 stavebního zákona, tzn. že nebyla akcentovaná ochrana nerostného bohatství, odpůrce odkázal na shora uvedené skutečnosti,

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

zejména na skutečnost, že v době zpracování územního plánu nebyl stanoven v této územní oblasti jakýkoliv dobývací prostor, proto územní plán nemusel vytvářet podmínky pro těžbu navrhovatelky na jí vlastněných pozemcích. Proto odkaz na regionální a státní surovinovou politiku nemůže odůvodňovat námitku rozporu územního plánu se zákonem, konkrétně s § 36 odst. 5 stavebního zákona, který navrhovatelka uplatňuje zcela vytrženě z kontextu celého § 36 tohoto právního předpisu. Navíc odpůrce musí poukázat na to, že napadený územní plán CHLU respektuje.

29. K námitce překročení rozsahu regulace územního plánu dle § 43 odst. 3 stavebního zákona, tzn. že zpracovatel územního plánu překročil cíle územního plánování a stanovil konkrétní podmínky využití území dané zákonem do pravomoci orgánů územního řízení, odpůrce uvedl, že tato námitka nebyla včas podána, proto je zcela bezpředmětné se jí v rámci přezkumu zabývat. Přesto musí odpůrce odkázat na úvod svého vyjádření a na odůvodnění polemiky ohledně aktivní legitimace navrhovatelky. Odpůrce poukazuje na skutečnost, že v rámci zpracování územního plánu si počínal v souladu se zákonem a že při zpracování územního plánu do něj zanesl zákonné podmínky přijaté v rámci svébytné územní samosprávy při respektování veřejného zájmu, který nemusí být vždy shodný s individuálním zájmem vlastníka pozemků na předmětném území.
30. Odpůrce dále uvedl, že k žádnému intenzivnímu zásahu do práv a oprávněných zájmů navrhovatelky územním plánem nedochází. Stran námitky rozporu územního plánu s pravidly pro regulaci ÚSES potvrzenými ZUR Plzeňského kraje odpůrce odkázal na odůvodnění námitky rozporu s § 26 odst. 5 „územního zákona“, neboť navrhovatelkou uváděné důvody se v podstatě opakují. Odpůrce ani neví, v jakém směru by měl být napadený územní plán v rozporu s metodikou ÚSES, když těžbu v dané lokalitě nezakázal a ani neomezil, neboť dobývací prostor dosud nebyl stanoven.
31. Pokud jde o námitku negativního zásahu do práv navrhovatelky z hlediska nepřiměřenosti, odpůrce uvedl, že jak již shora popsal a zdůvodnil, územním plánem nedošlo k žádnému nepřiměřenému zásahu do práv navrhovatelky a jím stanovené podmínky v rámci územního plánu jsou zcela legitimní a proporcionální. Navíc ani tato námitka nebyla v rámci schvalovacího procesu územního plánu uplatněna včas, proto je zcela bezpředmětnou.
32. Po procesní stránce odpůrce namítl, že navrhovatelka není oprávněna navrhopvat zrušení územního plánu jako celku, ale toliko v částech dotýkajících se jí vlastněných pozemků. Navíc navrhovatelka ze stejných důvodů vymezených v tomto návrhu podala u Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru regionálního rozvoje, podnět k přezkumu opatření obecné povahy, ohledně kterého se vede u tohoto úřadu řízení pod č.j. PK-RR/7474/25. Nastává tedy situace, kdy jsou stejné otázky přezkoumávány v rámci soudní pravomoci a v rámci přezkumu správních orgánů, což jistě není v zájmu zachování právní jistoty účastníků a lze polemizovat, jestli je to v souladu se zákonem možné.

IV.

Replika navrhovatelky

33. Navrhovatelka na vyjádření odpůrce reagovala replikou. Uvedla, že její aktivní legitimace je v tomto řízení dána, což vyplývá jak z návrhu, tak z předchozího přezkoumávání územního plánu zdejším soudem (vizte řízení sp.zn. 57 A 56/2023). Dále zopakovala, že primárním účelem dané regulace je znemožnění využití Dobývacího prostoru k těžbě, se kterou

odpůrce nesouhlasí a nepřije si ji. Nynější nová tvrzení odpůrce o tom, že daný územní plán těžbu nevylučuje, se tedy zdají být spíše účelová. Zásahy do práv navrhovatelky jsou zjevné a nejsou náhodné. Odpůrce používá územní plán jako jeden z nástrojů, jak brojit proti výkonu těžebních činností v oblasti Dobývacího prostoru, potažmo CHLU. Územní plán vznikl paralelně se snahami odpůrce o zrušení rozhodnutí o stanovení Dobývacího prostoru v roce 2019 a je jakýmsi vyústěním odporu proti realizaci práv navrhovatelky. Odůvodnění zásahů do práv je zcela nedostatečné, protože neexistuje. Na odůvodnění takto zásadních řešení jsou pak kladeny srovnatelné nároky jako na správní rozhodnutí. Nelze přijatou regulaci odůvodňovat v navazujícím řízení u soudu.

34. Pokud jde o vyloučení umisťování staveb a zařízení v nezastavěném území ve smyslu § 18 odst. 5 stavebního zákona, navrhovatelka konstatovala, že odpůrce ve svém vyjádření uvedl, že „...veřejný zájem v tomto směru je dán ochranou přírody a krajiny, posílením ekologických funkcí a stabilizací krajinných hodnot.“ Odpůrce dle navrhovatelky nově zcela popírá, že by k nějaké výluce těžby a zásahům do práv navrhovatelky docházelo, na druhou stranu uvádí, že výlučka dle § 18 odst. 5 stavebního zákona je odůvodněna ochranou přírody a krajiny. Tento protimluv odpůrce pouze potvrzuje, že předchozí tvrzení o „absenci zásahu do práv navrhovatele“ jsou lichá a účelová. Materiálně je třeba dále uvést, že vysvětlení odpůrce poskytnuté ve vyjádření k návrhu mnoho let po schválení územního plánu žádným způsobem nesoulad s § 18 odst. 5 stavebního zákona neodstraňuje. I nadále platí, že výlučka měla být učiněna (i) výslovně a dále (ii) z důvodu veřejného zájmu, popsaného a vyhodnoceného v textu územního plánu. Těmto požadavkům územní plán nevyhovuje.
35. K otázce rozporu územního plánu se ZUR Plzeňského kraje, a tedy s § 36 odst. 5 stavebního zákona, kdy odpůrce uvedl, že v územním plánu „nemusel vytvářet podmínky pro těžbu“ a navíc že územní plán CHLÚ respektuje, navrhovatelka uvedla, že jak opakovaně upozorňovala i v předchozím přezkumu územního plánu, skutečnost, že územní plán obsahuje floskuli, že nějaké území „respektuje“, neznamená, že tak skutečně činí. Tak je tomu ve vztahu k CHLU i Dobývacímu prostoru. Územní plán pak nerespektuje ani ZUR Plzeňského kraje. Rozpor územního plánu se ZUR Plzeňského kraje navrhovatelka popsala v návrhu jak v obecné rovině co do ignorace ložiskového území, tak v rovině rozporu s požadavky na řešení střetů zájmů na těžbě a prvky ÚSES. Navrhovatelkou odkazovaný rozpor nespočívá v tom, že by územní plán aktivně „nevytvářel podmínky pro těžbu“, ale v tom, že ji znemožňuje. Konkrétně v katastru odpůrce existují celky nadmístního významu, které mají být regulovány v souladu se ZUR Plzeňského kraje. Těmito celky jsou typicky právě ložiska nebo prvky ÚSES. Pokud pak závazné ZUR Plzeňského kraje výslovně stanoví, že obce mají povinnost prvky ÚSES na svém území zpřesnit tak, aby se eliminoval jejich dopad na těžbu, je toto závazná instrukce, kterou odpůrce ignoroval. Stejně tak odpůrce z důvodu svých neodůvodněných zájmů ignoruje veřejný zájem na využití zmíněného ložiska a toto v rozporu se ZUR Plzeňského kraje nerespektuje (i když tvrdí, že ano).
36. Stran veřejného zájmu na využití ložiska navrhovatelka uvedla, že odpůrce opakovaně odkazuje na veřejný zájem na ochraně obyvatel, případně na ochraně přírody. „Uvedené zájmy nejdou popsány vyhodnoceny v kontextu ostatních zájmů v území v napadeném územním plánu“, jsou uváděny až nyní v rámci soudního řízení. Naopak zájem navrhovatelky je vždy odpůrcem vykreslován jako zájem soukromý (individuální), a proto (dle odpůrce) není z hlediska posuzování střetu zájmů relevantní. Vizte např. vyjádření k

námítce překročení rozsahu regulace územního plánu dle § 43 odst. 3 stavebního zákona, kde odpůrce uvádí, že má za to, že „...si počínal v souladu se zákonem a že při zpracování územního plánu do něj zanesl zákonné podmínky přijaté v rámci svébytné územní samosprávy při respektování veřejného zájmu, který nemusí být vždy shodný s individuálním zájmem vlastníka pozemků na předmětném území.“. Navrhovatelka namítá, že její zájem na realizaci ústavně zaručených práv je pouze jednou stranou mince. Těžba šterkopísků je realizací státních práv k nerostnému bohatství ČR a naplňováním státní surovinové politiky. Zájem na exploataci daného CHLU není tedy nějakým izolovaným soukromým zájmem, ale jedná se o zájem veřejný. Je obecně známou skutečností, že stav těžených zásob šterkopísků na území ČR je kritický a v současné době je v důsledku nedostatku daných hmot ohrožena realizace podstatných infrastrukturních staveb (hovoří se o surovinové krizi). Vizte např. V Česku dochází šterk, kámen a písek. Většina lomů má navíc zavřít (rok 2024) https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/stavebnictvi-stavebni-hmoty-materialy-suroviny.A240912_102649_ekonomika_rts, případně Dochází šterk i písek. Kde leží 47 lokalit, které mají zachránit klíčové stavby? (rok 2025) <https://ekonomickydenik.cz/dochazi-sterk-i-pisek-47-lokalit/>. Skutečnost, že zájem o těžbu v dané lokalitě je zájmem veřejným, potvrzuje ostatně i nařízení vlády č. 434/2025 Sb., o stanovení některých výhradních ložisek šterkopísku ložisky strategického významu, které dané ložisko zahrnuje mezi ložiska strategického významu ve smyslu § 6a horního zákona. Jedná se tedy o ložisko kritických nerostů, které má mimořádný význam pro zajištění surovinové bezpečnosti státu a uskutečnění staveb strategicky významné infrastruktury. Zájem na využití CHLU je tedy rovněž zájmem veřejným. Postoj odpůrce k dané problematice je projevem neochoty (či neschopnosti) danou skutečnost přijmout a provést popis a řádné posouzení protichůdných zájmů.

37. Navrhovatelka dále uvedla, že odpůrce ve svém vyjádření uvádí několik protichůdných tvrzení. Nejdříve vylučuje jakýkoliv zásah do práv navrhovatelky a chce ji zbavit možnosti vůbec se soudně bránit. Opakuje, že územní plán těžbu v žádné lokalitě „nezakázal a ani neomezil“, že k žádné výluce nedochází. Dále pak uvádí, že zásah (který sám popírá) byl učiněn s ohledem na veřejný zájem ochranou přírody a krajiny, posílením ekologických funkcí a stabilizací krajinných hodnot. Extrémní a nevídané omezení dopravní obslužnosti pak odůvodňuje „...veřejnou ochranou obyvatel území zejména v oblasti pohody bydlení, kvality bydlení a ochrany před vyvolaným hlukem a znečištěním ovzduší indukovanou dopravou“ a „bezpečností chodců“. Na faktický neudržitelný rozpor daných vyjádření navrhovatelka upozornila již shora. Navrhovatelka pak namítá, že i toto nyní nově prezentované odůvodnění zásahu a vyluky není založeno na skutečnosti, je zásadně nepřesvědčivé a liché. Jednak je třeba stále opakovat, že dané odůvodnění prezentované odpůrcem není součástí územního plánu, ale objevuje se až *ex post* v řízení o jeho přezkumu. Uvedené odůvodnění nevychází z žádného vyhodnocení potenciální „zátěže“ spojené s těžbou, jen obecně uvádí, že s těžbou je spojen hluk a znečištění ovzduší z dopravy. Uváděná zátěž je však pouze domnělá a zásadně zveličovaná oproti realitě. Na tomto místě navrhovatelka upozorňuje, že jí zamýšlená těžba šterkopísků není nijak hlučná. Nemá při ní docházet k žádným odstřelům, těžba probíhá bagrováním z vody, hluk je tedy naprosto minimální. Otázka prašnosti v oblasti mimo zastavěné území obce (navíc v případě těžby z vody jako zde) je pak zcela lichá. „DP“ je celé umístěno mimo zastavěné území obce, tedy argument ochranou obyvatel zde není zásadně namístě. Pokud pak jde o komplexní vyhodnocení vlivu na životní prostředí uvedeného „DP“, tak k tomu samozřejmě již došlo, a to v rámci

příslušného řízení vedeného pod sp.zn. SBS 22783/2017/OBÚ-06, kde byl mimo jiné dokončen proces EIA. Proces posouzení vlivů na životní prostředí (EIA) byl ukončen již na začátku roku 2016, když dne 20. 1. 2016 vydalo Ministerstvo životního prostředí souhlasné závazné stanovisko ke stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru Stanovení dobývacího prostoru Bystřice nad Úhlavou a následné povolení těžby šterkopísku na životní prostředí vydanému pod č.j. 25458/ENV/14 (lze dohledat v informačním systému EIA pod kódem MZP394). Dotčená osoba uvádí, že dle kvalifikovaného posouzení predikované zvýšení intenzity dopravy a s tím související nárůst akustické zátěže u objektů situovaných nejbližší tranzitní komunikaci II/191 (která má být dominantně užívána pro dopravní napojení) může vést pouze k mírnému nárůstu počtu osob obtěžovaných dopravním hlukem, a to v úrovni max. do 1 %. Z hlediska imisní a hlukové zátěže bude vliv záměru dle stanoviska Ministerstva životního prostředí na dotčené území nevýznamný. Shora uvedené posouzení EIA odpůrce samozřejmě zná, protože se uvedených řízení a procesů aktivně účastnil. Je tedy zřejmé, že odůvodnění (nesplnitelných) extrémních podmínek co do dopravního napojení je založeno na nepravdě a je spíše pochybné, když namísto ověřených skutečností z odborného posouzení EIA vychází z obecných formulací, že „těžba je hluchá a prašná“. V této souvislosti není dle navrhovatelky vůbec adekvátní, když takové prázdné obraty odůvodňují zásadní zásahy s likvidačním účinkem pro adresáty normy. Navrhovatelka pak opakovaně namítá, že uvedená témata mají skutečně být předmětem navazujících správních řízení, protože právě tato řízení jsou založena na objektivních odborných podkladech a procesech, na rozdíl od argumentace odpůrce, která je založena na nepravdě, popřípadě omylu. Nedostatek odbornosti v rámci tvorby územního plánu pak logicky umožňuje zveličování případných dopadů a zátěže. Je zároveň zjevné, že územní plán stanovením daného absolutního dopravního omezení řeší otázky vyhrazené navazujícím správním řízením, což je postup rozporný s § 43 odst. 3 stavebního zákona. Právě v daných správních řízeních jsou podmínky týkající se dopravy jedním ze stěžejních témat.

38. V neposlední řadě navrhovatelka konstatovala, že k novému argumentu odpůrce, že dopravní obslužnost Dobývacího prostoru „*není vyloučena*“, protože zde má být „*přímé napojení na železnici*“, namítá, že je nepravdivý. Dobývací prostor na železnici napojen není, takové dopravní napojení neexistuje. Případná výstavba železnice do Dobývacího prostoru není řešením dle stále platného posouzení EIA, to počítá s odvozem materiálu po stávající silniční síti. Požadavek územního plánu o vyloučení silniční dopravy je velmi nestandardní, v ČR nevídaný. Možnost realizace výstavby železnice je pak v daném území vysoce nepravděpodobná až nemožná z hlediska nemožnosti povolení, případně z hlediska nemožnosti realizace. I pokud by teoreticky byla výstavba realizovatelná, tak je daná výstavba extrémně nákladná, vyžaduje souhlas a součinnost několika desítek subjektů a orgánů. Není tedy pravdou, že by problémem daného řešení byla jen ekonomická otázka (jak nepravdivě uvádí odpůrce). Dotčená osoba má totiž za to, že uvedená výstavba železnice není z objektivního ani subjektivního hlediska realizovatelná. Je pak třeba uvést, že podmínka je na první pohled nepřiměřená, vzhledem k tomu, že reálný dopad silniční dopravy je minimální či nevýznamný (jak bylo dovozeno v procesu EIA) a daná argumentace odpůrce je lichá. Dotčená osoba dále namítá, že daná podmínka dopravního napojení je v rozporu se zákonem o pozemních komunikacích, kdy zájemce o

realizaci určitých záměrů zbavuje jejich možnosti legálního a legitimního obecného užívání příslušných komunikací v daném území.

V.

Vyjádření účastníků řízení při jednání

39. Účastníci při jednání setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

VI.

Posouzení věci soudem

40. V souladu s § 101b odst. 4 a § 101d odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) soud přezkoumal napadené opatření obecné povahy v rozsahu a z důvodů uvedených v návrhu a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání opatření obecné povahy.

A.

41. Soud shledal návrh důvodným v rozsahu, ve kterém se navrhovatelka domáhala zrušení této části územního plánu: *„Případná těžba nerostných surovin ve vymezených ložiskových územích může být realizována pouze za předpokladu, že budou v ÚP J. n. Ú. vymezeny plochy pro jejich dobývání a zpracování (plochy těžby nerostů – § 18 Vyhl. č. 501/2006 Sb. v platném znění) a veškerý odvoz suroviny příp. hlušiny bude probíhat mimo současně zastavěné a zastavitelné plochy vymezené v ÚP J. n. Ú.“*

1.

42. Úvodem je nezbytné upozornit na to, že problematika „těžební činnosti“ prolíná nejen do územního plánování. Lze vystopovat tři základní oblasti.
43. Zaprvé územní plánování, zde posuzovaný územní plán. Podle § 43 odst. 1 věta první stavebního zákona územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen "urbanistická koncepce"), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy, plochy změn v krajině a plochy přestavby, pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů.
44. Zadruhé posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001, o posuzování vlivů na životní prostředí. Podle § 1 odst. 3 tohoto zákona je účelem posuzování vlivů na životní prostředí získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů, a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti. Podle § 2 téhož zákona se posuzují vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti. Vlivy na biologickou rozmanitost se posuzují se zvláštním zřetelem na evropsky významné druhy, ptáky a evropská stanoviště.
45. Zatřetí navazující řízení o stanovení dobývacího prostoru podle zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon). Podle § 27 odst. 5 tohoto zákona, jestliže se návrh na stanovení nebo změnu dobývacího prostoru dotýká zájmů

chráněných podle zvláštních předpisů, projedná organizace, která má výhradní ložisko dobývat, podmínky stanovení dobývacího prostoru s orgány a fyzickými a právními osobami, jimž přísluší ochrana těchto zájmů, v souladu s těmito předpisy. Tyto orgány, fyzické a právní osoby jsou povinny své připomínky, požadavky a stanoviska uplatnit do jednoho měsíce u organizace, která o stanovení nebo změnu dobývacího prostoru požádala. Podle § 27 odst. 6 téhož zákona návrh na stanovení dobývacího prostoru nebo jeho změny nesmí být v rozporu s územně plánovací dokumentací a cíli a úkoly územního plánování. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 9. 2025, č.j. 4 As 202/2024 - 29, v bodu 32 uvedl: „*Nejvyšší správní soud uznává, že „reálné dopady na dotčené území jsou vskutku zpravidla spojeny až se samotnou těžbou. [...] To však neznamená, že stanovení dobývacího prostoru přímo neomezuje využití pozemků, na kterých je dobývací prostor stanoven. Neznamená to ani, že by v řízení o stanovení dobývacího prostoru nebylo nutné posuzovat požadavky, které stanoví zvláštní předpisy (např. zákon o ZPF či ZOPK) pro ochranu chráněných zájmů. Dochází totiž k vymezení prostoru a dalších základních podmínek záměru dobývání nerostů v území a je založeno právo konkrétního subjektu na dobývání ložiska, přičemž musejí být zohledněna a chráněna práva dotčených vlastníků a veřejné zájmy v daném území“ (rozsudek NSS č. j. 9 As 29/2024-65, body 32 a 33).*”

46. Z citovaných ustanovení zmíněných zákonů vyplývá, že každé řízení má svůj specifický předmět. Ten je třeba v každém typu řízení respektovat. Nelze tedy například v územním plánování závazně řešit otázky, které mají být odborně řešeny v rámci posuzování vlivů na životní prostředí či v rámci řízení o stanovení dobývacího prostoru a naopak.

2.

47. Vzhledem k posuzované části územního plánu nelze pominout ani zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. Podle § 19 odst. 1 věta první tohoto zákona v mezích zvláštních předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích a za podmínek stanovených tímto zákonem smí každý užívat pozemní komunikace bezplatně obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým jsou určeny (dále jen "obecné užívání"), pokud pro zvláštní případy nestanoví tento zákon nebo zvláštní předpis jinak.
48. Územní plán nemůže omezovat obecné užívání pozemních komunikací, neboť takové oprávnění nevyplyvá ze zákona o pozemních komunikacích ani jiného zákona.

3.

49. V první části napadeného ustanovení bylo stanoveno: „*Případná těžba nerostných surovin ve vymezených ložiskových územích může být realizována pouze za předpokladu, že budou v ÚP J. n. Ú. vymezeny plochy pro jejich dobývání a zpracování (plochy těžby nerostů – § 18 Vyhl. č. 501/2006 Sb. v platném znění).*”
50. Odkazovaná vyhláška č. 501/2006 Sb. je vyhláškou o obecných požadavcích na využívání území. Ustanovení § 18, je součástí její části druhé, označené slovy „*požadavky na vymezení ploch*“, která provádí § 43 stavebního zákona. Stanoví, že plochy těžby nerostů se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro hospodárné využívání nerostů a pro ochranu životního prostředí při těžební činnosti a úpravě nerostů (odst. 1). Plochy těžby nerostů zahrnují zpravidla pozemky povrchových dolů, lomů a pískoven, pozemky pro ukládání dočasně nevyužívaných nerostů a odpadů, kterými jsou výsypky, odvaly a odkaliště, dále pozemky rekultivací a pozemky staveb a technologických zařízení

pro těžbu. Do plochy těžby nerostů lze zahrnout i pozemky související dopravní a technické infrastruktury (odst. 2). Plochy těžby nerostů se podrobněji člení na plochy a) těžby nerostů všeobecné, b) těžby nerostů - dobývání a úprava, c) těžby nerostů - stavby a zařízení, d) těžby nerostů jiné (odst. 3).

51. Formulace věty nabízí dva možné výklady.
52. Zaprvé. Odpůrce tvrdí, že územním plánem nedošlo k vyloučení možnosti těžby. Pak by případný návrh navrhovatelky na stanovení dobývacího prostoru nebyl v rozporu s územním plánem (§ 27 odst. 6 horního zákona). Pokud by navrhovatel splnil i ostatní podmínky pro vydání rozhodnutím o stanovení dobývacího prostoru a rozhodnutím o povolení hornické činnosti (podle zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti), bylo by mu tato rozhodnutí vydána. Ač by tato rozhodnutí byla pravomocná i vykonatelná, navrhovatel by přesto nemohl k těžbě přistoupit. Musel by čekat, jak se k tomu postaví odpůrce, tedy zda plochy pro jejich dobývání a zpracování vymezí. Tím je fakticky vytvořena další podmínka realizace těžby, která ale nevyplývá z horního zákona ani ze zákona o hornické činnosti a jejíž splnění je ponecháno na budoucím rozhodnutí odpůrce o změně územního plánu. Taková regulace je ale nezákonná, protože vstupuje do prostoru, který územnímu plánování nepřísluší.
53. Zadruhé. Pokud je ve větě uvedeno, že teprve v budoucnu budou vymezeny plochy těžby, pak je tato těžba územním plánem vyloučena.
54. Podle § 18 odst. 5 stavebního zákona v nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umísťovat stavby, zařízení, a jiná opatření pouze pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny, pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, přípojky a účelové komunikace, pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a dále taková technická opatření a stavby, které zlepší podmínky jeho využití pro účely rekreace a cestovního ruchu, například cyklistické stezky, hygienická zařízení, ekologická a informační centra; doplňková funkce bydlení či pobytové rekreace není u uvedených staveb přípustná. Uvedené stavby, zařízení a jiná opatření včetně staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí včetně oplocení, lze v nezastavěném území umísťovat v případech, pokud je územně plánovací dokumentace z důvodu veřejného zájmu výslovně nevylučuje.
55. Z právě citovaného ustanovení vyplývá, že vyloučit hornickou činnost lze jen tehdy, pokud to odůvodňuje nějaký důležitější veřejný zájem. Ten je ovšem třeba definovat a současně přezkoumatelným způsobem porovnat se zájmem na těžbě a uvést konkrétní skutečnosti, které tuto převahu odůvodní. Vzhledem k tomu, že nic takového se v územním plánu nenachází, je vyloučení těžební činnosti v rozporu s § 18 odst. 5 stavebního zákona.

4.

56. V druhé části napadeného ustanovení bylo stanoveno: „*Veškerý odvoz suroviny příp. blušiny bude probíhat mimo současně zastavěné a zastavitelné plochy vymezené v ÚP J. n. Ú.*”
57. Územní plán je nástrojem, kterým obec stanoví koncepci uspořádání území a podmínky využití ploch (§ 43 odst. 1 stavebního zákona), nikoliv nástrojem, kterým by mohla přímo regulovat provoz na pozemních komunikacích či stanovovat závazná pravidla pro užívání existující dopravní sítě. Požadavek, aby „*veškerý odvoz*“ probíhal mimo zastavěné a zastavitelné plochy, má svou povahou charakter dopravního omezení. Vylučuje využití

komunikací, které těmito plochami procházejí nebo k nim přiléhají, a fakticky stanoví, kudy se doprava smí a nesmí uskutečňovat. K tomu však územní plán nemá oprávnění, neboť bez zákonné opory omezují obecné užívání pozemních komunikací.

58. Z územního plánu současně není zřejmé, jak má být podmínka splněna. Není vymezena žádná konkrétní trasa, koridor či dopravní napojení, ani nejsou určeny komunikace, které mají být pro odvoz použity. Napadené ustanovení míří na konkrétní budoucí činnost (dopravu materiálu z těžby) způsobem, který je typický pro podmínky ukládané v navazujících správních řízeních (posuzování vlivů na životní prostředí, stanovení dobývacího prostoru, případně povolení hornické činnosti). Teprve v nich lze odborně na základě konkrétní dokumentace a podkladů posoudit dopravní řešení, dopady na obyvatele a veřejné zdraví, hluk, prašnost a bezpečnost dopravy a uložit přiměřená a vykonatelná opatření. A stanovit pro to případné omezující podmínky.
59. Územní plán tedy nepřipustně nahrazuje závěry a podmínky, které mají být výsledkem specializovaných procesních řízení. Dlužno doplnit, že tak navíc činí bez přezkoumatelného odůvodnění.

B.

60. Soud shledal návrh důvodným v rozsahu, ve kterém se navrhovatelka domáhala zrušení této části územního plánu týkajícího se biocenter a biokoridorů: „c) nepřipustné: – změny funkčního využití, které by snižovaly současný stupeň ekologické stability daného území zařazeného do ÚSES (změna druhu pozemku s vyšším stupněm ekologické stability, např. z louky na ornou půdu), které jsou v rozporu s funkcí těchto ploch v ÚSES – jakékoliv změny funkčního využití, které by znemožnily či ohrozily funkčnost biocenter nebo územní ochranu ploch navrhovaných k začlenění do nich – rušivé činnosti jako je umístování staveb, odvodňování pozemků, úpravy toků, intenzifikace obhospodařování, odlesňování, těžba nerostných surovin apod.“ a „c) nepřipustné: – změny funkčního využití, které by snižovaly současný stupeň ekologické stability území zařazeného do ÚSES (změna druhu pozemku s vyšším stupněm ekologické stability na druh s nižším stupněm ekologické stability, např. z louky na ornou půdu), které jsou v rozporu s funkcí biokoridoru – jakékoliv změny funkčního využití, které by znemožnily či ohrozily územní ochranu a založení chybějících částí biokoridorů – rušivé činnosti jako je umístování staveb, odvodňování pozemků, úpravy toků, intenzifikace obhospodařování, odlesňování, těžba nerostných surovin apod.“
61. V případě biocenter a biokoridorů došlo k výslovnému vyloučení „těžby nerostných surovin“. Odpůrce tak byl povinen jasným způsobem definovat jaký důležitý veřejný zájem převažuje na zájmem na těžbu. Ten bylo třeba definovat a současně přezkoumatelným způsobem porovnat se zájmem na těžbě a uvést konkrétní skutečnosti, které tuto převahu odůvodní. Vzhledem k tomu, že nic takového se v územním plánu nenachází, je vyloučení těžební činnosti v rozporu s § 18 odst. 5 stavebního zákona.
62. Územním plánem stanovená regulace je však i v rozporu se závažnými zásadami územního rozvoje Plzeňského kraje. Ty v čl. 5.3.3.1. stanoví, že úkolem obcí je v územních plánech při zpřesňování koridorů minimalizovat negativní vlivy plynoucí ze střetu ploch a koridorů s prvky ÚSES, lokalitami soustavy NATURA 2000, lesními porosty, mimolesní zelení, zvláště chráněnými územími a územími s ložiskovou ochranou. V čl. 5.5.3. pak bylo stanoveno, že při řešení střetů biocenter a biokoridorů s chráněným ložiskovým územím, výhradním ložiskem, předpokládaným ložiskem vyhrazeného či nevyhrazeného nerostu je

nutné zohlednit tyto podmínky: 1) případná tvorba ÚSES v ploše ložiska nerostné suroviny není překážkou využití ložiska, za podmínky současného zajištění funkčnosti biocenter a biokoridorů během těžební činnosti nebo obnovení jejich funkčnosti po ukončení těžby v rámci rekultivace těžbou dotčených ploch, 2) stávající ÚSES, nacházející se na ložiscích nerostných surovin, je vymezen s tím, že v případě budoucího využití ložiska budou plánované rekultivační a sanační práce přizpůsobeny a řešeny ve prospěch ÚSES, 3) biocentra a biokoridory zasahující do ložisek nerostných surovin či dobývacích prostorů budou zpřesněny v územních plánech tak, aby se eliminoval jejich zásah do území potřebného pro vytěžení ložiska.

63. Odpůrce přistoupil k vyloučení „těžby nerostných surovin“, aniž by respektoval povinnosti stanovené zásadami územního rozvoje Plzeňského kraje. Z ničeho nevyplývá že by se zabýval stanovenými podmínkami ani jak z jejich pohledu konflikt mezi dvěma zájmy hodnotil. Toto pochybení je zásadní zejména v tom, že případná tvorba ÚSES v ploše ložiska nerostné suroviny není automatickou překážkou využití ložiska.

C.

64. Ve zbytku soud shledal návrh nedůvodným.
65. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 1. 2018, č.j. 4 As 234/2017-38, uvedl: „Z § 18 odst. 5 stavebního zákona vyplývá, že aby záměry uvedené v tomto ustanovení nebylo možné v nezastavěném území umisťovat, musí je územně plánovací dokumentace vyloučit výslovně. Pokud územní plán jako jedno z přípustných využití vymezuje nezbytnou dopravní a technickou infrastrukturu související se zemědělským využitím plochy, zároveň z toho nelze dovodovat, že jakékoliv jiné záměry vyjmenované v § 18 odst. 5 stavebního zákona jsou bez dalšího vyloučeny. To platí zejména tehdy, pokud územní plán zároveň obsahuje výčet nepřípustných způsobů využití dotčeného území, jako je tomu v posuzovaném případě.“
66. Soud má za to, že formulace „- všechny ostatní výše neuvedené funkce a činnosti“, „- stavby a činnosti, které by byly v rozporu s bezpečností a provozem hlavního využití vymezené plochy“, „- všechny ostatní výše neuvedené funkce a činnosti včetně staveb pro zemědělství a lesnictví, staveb a opatření pro účely rekreace a cestovního ruchu, informačních center“, nejsou výslovným vyloučením „těžby nerostných surovin“. Z tohoto důvodu v předmětných plochách nedošlo k vyloučení možnosti „těžby nerostných surovin“, pokud jde o nezastavěné území.
67. Pro zbylé území je pak nutné upozornit na existenci ustanovení § 32b horního zákona. Podle zákona o vyvlastnění lze odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě potřebným k uskutečnění a) otvírky, přípravy a dobývání ložiska strategického významu, na němž byl stanoven dobývací prostor, nebo b) zvláštních zásahů do zemské kůry podle § 34 odst. 1 písm. d) (odst. 1 tohoto ustanovení). Pro odnětí nebo omezení práva podle odstavce 1 se použijí obdobně ustanovení zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury vztahující se k těžební infrastruktuře a infrastruktuře pro ukládání oxidu uhličitého (odst. 2 tohoto ustanovení). Horní zákon tedy obsahuje případné řešení v území pro případ zastavěného území.

VII.

Rozhodnutí soudu

68. Vzhledem k tomu, že návrh byl částečně důvodný, soud zrušil části napadeného opatření obecné povahy pro nezákonnost, a to dnem právní moci tohoto rozsudku (§ 101d odst. 2 věta první s.ř.s.). Ve zbytku soud návrh zamítl (§ 101d odst. 2 věta druhá s.ř.s.).

VIII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

69. Soud neprovedl žádný další z navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti návrhu.

IX.

Náklady řízení

70. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.
71. Navrhovatelka se domáhala zrušení napadeného opatření obecné povahy, event. jeho specifikovaných částí. Soud tímto rozsudkem návrhu vyhověl jen částečně, když zrušil napadené opatření obecné povahy jen ve třech ze šesti navrhovatelkou specifikovaných částí, ve zbytku byl návrh zamítnut. S ohledem na matematické vyjádření úspěchu navrhovatelky a dále s přihlédnutím k obsahu a významu jednotlivých bodů návrhového petitu pro navrhovatelku dospěl soud k závěru, že míra úspěchu navrhovatelky a míra úspěchu odpůrce jsou stejné. Navrhovatelce ani odpůrci tudíž nenáleží náhrada nákladů řízení (navrhovatelčin úspěch ve věci 1/2 minus úspěch odpůrce ve věci 1/2). Z výše popsaných důvodů tedy soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 5. února 2026

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu